

Program semináře 1FU561

„Účetní závěrka z pohledu bilančních teorií“

Anotace: Předmět se soustřeďuje na účtové a bilanční teorie, tj. názorové ‚školy‘, které byly (zejména ve 20. století) formulovány jako odezva na měnící se hospodářské podmínky především v Německu, dílčím způsobem rovněž v USA. Podrobněji jsou studovány především struktury účetních výkazů a jejich oceňovací základny. Historický pohled je konfrontován se současnou teoretickou diskusí, především ve vývoji IFRS i národní legislativy ČR.

Cíl: Zprostředkovat studentům magisterského stupně studia ve specializaci účetnictví a finanční řízení podniku jádro poznatků, které spoluvytvářejí teoretickou bázi účetnictví. Jejich pochopení umožňuje přijímat teoreticky odůvodněná praktická řešení účetně-metodických problémů zejména v situacích, kdy není k dispozici podrobný předpis (norma).

[Pozn.: [R] – námět referátů (esejí)]

1. Klasifikace bilancí
2. Případová studie 1 – rekonstrukce účetní závěrky obchodního závodu
3. Oceňování podnikových aktiv a pasiv, oceňovací základny. [R]
4. Podniková podstata. Pojetí podstaty (substance) podniku. Zachování podstaty. Teoretické požadavky na účetní závěrku a zachování kapitálu (capital maintenance) v IFRS.
5. Statické bilanční teorie a jejich hlavní představitelé. Znaky statické bilance a posouzení jejich výskytu v současných normativních textech.
6. Dynamická bilance. Předchůdci Eugena Schmalenbacha. Schmalenbachovy zásady bilancování. Struktura rozvahy majetkové a účtu ztráty a zisku.
7. Žáci a pokračovatelé E. Schmalenbacha. Vývoj bilančního dynamismu v eudynamické bilanci Heinricha Sommerfelda a v organické bilanci Fritze Schmidta. Alternativní výsledky hospodaření.
8. Nominalistická bilanční škola – Wilhelm Rieger a jeho základní teze. [R]
9. Bilance teoretického kapitálu (očekávací) Gerharda Seichta. Exspektační oceňování bilančních aktiv a pasiv, výsledkových nákladů a výnosů na základě NPV očekávaných peněžních toků. Československá bilanční teorie 20. století: Josef Pazourek (VŠO Praha), Vladimír Králíček (VŠO Bratislava).

10. Případová studie 2 – modifikace zisku v klasických bilančních teoriích.

11. Výsledovka jako specifická forma bilancování abstraktních finančních proudů. Vyčíslování výsledku a jeho vykazování za období (rozbor změn vlastního kapitálu, transakční přístup: metoda plných nákladů, metoda nákladů na obrat). [R]

12. Bilance tvorby a užití kapitálu, úplný obraz změn ve finančně-majetkové situaci za období. Přehled účtových teorií: podstata účtu, základní a odvozené klasifikace účtů. Účtové systémy a kritéria jejich třídění. [R]

13. Příprava k analýze účetních výkazů (náprava dat, vybrané metody a úseky analýz).

Požadavky na úspěšné absolvování semináře:

- aktivní účast na seminářích na základě domácí přípravy na daná témata
- vypracování seminární práce na zvolené téma
- absolvování závěrečného testu

Doporučená literatura:

1. JANHUBA, M. Teorie účetnictví : (výběr z problematiky). Praha: Oeconomica, 2010. ISBN 978-80-245-1662-2
2. PAKŠIOVÁ, R. - JANHUBA, M. Teória účtovníctva v kontexte svetového vývoja. Bratislava: IURA Edition, 2012. ISBN 978-80-8078-445-4

Pozn.: další literatura k jednotlivým tématům esejů (referátů) bude individuálně upřesněna.

V Praze dne 8. 7. 2014

prof. Ing. Miloslav Janhuba, CSc.